

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

VITA || D. MARIÆ VIR-||GINIS DEIQVE GE-||NITRICIS.||

Goppelsrieder, Andreas

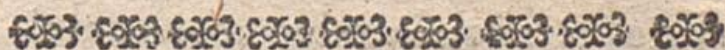
Ingolstadii, 1592

VD16 G 2663

Capvt. II. De Conceptione D. Virginis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45013

nem genuit Samuelem; ita & hæc per preces & repromissionem, à Deo Deiparam impetrat, ut in hac quoque re nulli illustrium fœminarum inferior esset. Quocirca parit gratia (sic enim Annæ nomen interpretandum est,) Dominam; hoc enim nomen Mariæ significat; Nam reuera Domina facta est omnium creaturarum, quæ omnium conditoris facta est mater. His similia scribit D. Gregorius Nyssenus Homil. de natiuitate Christi, & alij Patres.

CAPVT. II.
DE CONCEPTIONE
D. Virginis.

V A E R I solet vtrum D. Virgo fuerit in peccato originali concepta; & licet id nonnulli affirmant, nos tamen, si non vt fidei dogma, certè vt magis piam & communi Ecclesiæ sensui consonam, plerisque denique Patribus ac ipsi rationi cõformem illam

5 VITA D. MARIÆ

sententiam tuebimur, quæ eam à com-
muni illa lege, qua omnes in peccatis
cōcipimur, diuino munere exemptam
fuisse, dicit.

Ac potuisse quidem illud DEVM effi-
cere, modò voluerit, extra controuerfi-
am est; decuisse verò vt faceret, & volu-
isse (in quo omnis hæc disceptatio po-
sita est) certum quoque est. Nam
quis non videt, DEI filium plane decu-
isse, vt talem Matrem haberet in terris,
quæ neque DEO aliquando fuisset ini-
mica, neque spurcissimi dæmonis im-
perio subiecta? Quæ duo tamen omni-
no de sacratissima Virgine fatenda es-
sent, si quam originalis culpæ macu-
lam contraxisset. Iam verò ingratissi-
mus fuerit piæ Matri, ac tantum non
filij nomine indignus, qui cùm facilè
possit eam aliquo malo liberare, nolit
tamen. Liquet autem ingrati animi
vitium quantopere DEVS detestetur.
Quare DEVS si potuit, & cùm decuerit,
ergo voluit etiam Matrem suam libe-
rare tanto dedecore, ita igitur fecisse
existimandus est.

Probare hanc nostram sententiam

VIRGINIS. 6

ex eo quoque possumus, quòd in Catholica Ecclesia celebremus festum diem Conceptionis Deiparæ. Ex quo consequitur, sanctam fuisse eam conceptionem, & Ecclesiastica laude dignam, ac omnis peccati labis experte. Nam si eius expers non fuit, execranda potius fuisset & maledicenda; quemadmodum Iob & Hieremias fecerunt. Iob. cap. 3.
Hierm. cap. 20. Pereat, inquit ille dies, in qua natus sum, & nox, in qua dictum est, conceptus est homo, Et paulò post: Sit nox illa, inquit, solitaria nec laude digna. Hæc autem propter peccatum originale dicta sunt, in quo Iob & Hieremias fuerant concepti; Deinde quòd nam scimus eiusdem Virginis natiuitatem sanctam fuisse & absque peccato, nisi quòd illam celebrat Ecclesia? At pari honore celebrat conceptionem & vocat sanctam; omnia denique, quæ natiuitati tribuit, conceptioni accomodat. Fuit igitur etiam conceptio absque peccato.

Accedunt Basiliensis Concilij Patres, qui hanc sententiam non modò probant vt magis piam & rectæ ratio-

Sess. 5. cap.
1.

De Natura
& Gratia,
cap. 36.
In Psal. 77.

Lib. de Cō.
cept. Virg.
cap. 18.

a Hom. 1.
ex varijs lo.
cis collecta.

b In Psalm.
108.

c Super
Cant. cap. 4.

d Lib. 6. in
Cant.

e In Postilla
matori.

ni congruentem; verum etiam omnes hortantur ad eam amplectendam ac retinendam. Ac fuerit sane illa sessio non nisi post schisma edita, non id facit, quod minus omnes illi Patres eius fuerint sententiae. Idem Tridentinae Synodi Patres significarunt, cum de peccato originali sermonem facientes, dicerent, suae intentionis non esse B. & immaculatam Virginem Mariam eo decreto complecti. August. de peccatis dum loquimur, inquit, de Maria nullam habere volo quaestionem. D. Hieronymus scribit, B. Virginem nunquam fuisse in tenebris; fuisset autem, si aliquando incurrisset originale. D. Anselmus eam puritatem tribuit Mariae, qua maior sub caelo intelligi non possit. In eandem sententiam scribunt alij ut a Origines, b Ambrosius, c Richardus de S. Victore, d Rupertus. Et si lubet, ipse e Lutherus infestus alioqui Mariae & alijs Sanctis, nescio qua pietate victus dixit: Dignum & iustum erat, Mariae personam ab originali peccato praeservari.

Sapientia, inquit Scriptura, aedificavit

VIRGINIS. 3

uit sibi domum. Quem locum communiter de Filio DEI, qui est sapientia Patris, & de D. Virgine intelligunt. At si hæc à peccato præseruata nõ fuisset, sed sanctificata tantum (vt dicunt) resecta potius & instaurata, quàm recens exædificata domus foret. Imò verò, priùs illam, licet ad breue tempus, dæmon inhabitasset fœdassetque, quàm eam Patris sapientia expurgaret. Rursus si post peccatum tantum fuit sanctificata, prolapsa est igitur priùs in peccatum, deinde per gratiam surrexit; atque ita Mater DEI dignitate & gratia non erit Superior Ioan. Baptista, dicente Christo: Inter natos mulierum non surrexit maior Ioanne Baptista (comparat enim Christus ibi Ioannem cum ijs omnibus, qui per gratiam surrexerunt à peccato originali) at cuius aures hoc ferant, vt præferatur seruus Matri?

Prouer. cap. 9.

Matth. cap. 11.

Præterea omnes causæ cur B. Virgo liberanda sit ab omni peccato actuali, valent ad hoc etiam, vt immunis pronuncietur à noxa originali. Primùm enim indecorum & quodammodo ignominio-

Ex Canis. II, 1. c. 6.

9 VITA D. MARIAE

miniosum Christo esset, si tanti filij Matrem actionis vitio pollui fateremur. Sed quanto maiorem & Christo & Matri conflabit ignominiam, si originale piaculum, quod hominem Deo inimicum Sathanæq; mancipium efficit, in Mariam deriuemus? cū hoc peccatum quodammodo præponderet actuali, longeque sit existimandum grauius siue infectionis, siue turpitudinis, siue magnitudinis ratio habeatur. Deinde si Christi cōsulamus honori, quid minus congruit, obsecro, quam talem illi assignare parentem; quæ peccati serua, maledicto obnoxia, ipsique dæmoni aliquando subiecta fuisse credatur quantumuis vnico momento?

Adhæc non decuit D. Virginem ne venialiter quidem delinquere, ne vllam cum Belial conuentionem vel societatem habere videretur illa, quæ Christo semper debuit esse coniunctissima. Sed enim multo minus decuit illam originis macula fœdissima conspurcari, ne summa illius cum Christo affinitas perfecta que coniunctio hoc infami crimine, per quod Adæ filij omnes

omnes in Dei odiū incurrunt, & Diabolo coniunguntur, vel labefactaretur vel obfuscaretur.

Tertio non decebat D. Virginem actuale committere peccatum, quia æternæ Sapientiæ & Sancto sanctorum non nisi purum sanctumque domicilium instruendum erat. Atqui eandem ob causam credere par est, illam originalis quoque labis penitus fuisse expertem; Nam Christi maiestati multo conuenientius est, vt habitet in tabernaculo non expurgato, sed semper immaculato, quod nulla vnquam veteris fermenti labes vel modice asperferit atque vitiarit. Hoc nisi MARIÆ doneamus, non video sane, quam rectè perfectèque dicat illi sponsus ille cœlestis: Tota pulchra es amica mea, & macula non est in te. Quomodo enim in oculis Dei hæc verba loquētis tota pulchra & immaculata censeatur, quæ tam enormis peccati velut ceno oblita & defœdata, suum primæuū debitumq; nitore amisit, & quasi sub nequissimi serpentis pedibus deuicta iacuit atq; prostrata?

Verum cū dicimus B. Virginem

C non

IN VITA D. MARIE

non incurrisse peccatum originale, id non perinde accipi volumus, atq; si *vel natura sua fuerit libera à peccato.*

Homel. 1. de
natiuitate
Domini.

Id enim vni Christo competit, vt optimè Eusebius Emiffenus significauit, cum dixit: Ab hoc nexu nec ipsa genitrix redemptoris est per se immunis; *vel materia,* ex qua fuit generata, fuerit in Adam præseruata à peccato, & transfusa per paternam generationem, vsque ad Ioachim, vt aliqui non absque temeritate asseruerunt: Sed dicimus singulari priuilegio & præueniente gratia, ipso conceptionis momento fuisse præseruatam, ne contaminaretur vt ceteri; siue enim naturam Virginis spectes, siue modum generationis, originale labem erat contractura.

Galat. lib.
2. de arcan.
Cathol. ve-
ritatis.

Ad Rom. ca.
3. & cap. 5.
1. Corinth.
cap. 15.
Ad Ephes.
cap. 2.

Neq; verò nos turbare debet, si aliquando Scriptura dicit, oēs in Adam peccauisse, & natura esse filios iræ: Sensus enim est. Si naturam filiorū Adæ & communē generationis modū spectemus, omnes incurere peccatū originale, nisi aliunde quis eximatur à cōmuni illa & ordinaria lege: Quemadmodū illud, D. Pauli: Omnes, quę sua sunt, quærūt

non

non quæ Iesu Christi, Apostolos minime comprehendit, qui certè nō sua, sed quæ Christi erant, quæsiuerunt; ex gratia tamen, non ex vi naturæ.

Ad Philip.
cap. 2,

Hoc etiā ij, qui in cōtraria sunt sententia, fateri coguntur. Scriptura enim loquēs de actualib⁹ peccatis, generatim dicit: In multis offendimus oēs. Et alibi: Non est homo, qui nō peccet; & tamen certū est B. Virginem nullū actuale crimē patrasse, vt Patres Cōcilij Tridentini affirmarunt. Deinde Scriptura de omnibus fœminis absolutè dicit: In dolore paries. Nihilomin⁹ B. Virgo peperit absq; dolore, vt ipsemet a D. Thomas & Sectatores eius cōcedunt. Quòd si vniuersali illa lege exempta fuit, pariēdi cum dolore, curnō item illa eximeretur, incurrēdi peccatum originale?

Iacob. cap. 3.
3. Reg. cap. 8
Sess. 6. Can.
23.

D. Thomas
in 3. parte
quæst. 27, ar.
110. 4.

Genes. cap. 3.
a In 3. parte
quæst. 35,
artic. 6.

Ex his satis constare putamus, D. Virginem alio & longè inferiori modo liberam extitisse ab hac labe, atq; Christum, qui non ex priuilegio & gratia, sicut Mater, sed sua natura & vi suæ generationis, quæ semen virile non agnouit, liber fuit. Quare timendum non est, ne nos Matrem parem filio statua-

13 VITA D. MARIAE

mus. Nihil enim minus facimus, sed dicimus, quod Christus habuit per se & ex sua natura, id Matri datum ex privilegio & gratia. Obuia sunt huius rei exempla in humanis. Gaudet enim Mater Regis regia dignitate, non quod ea illi conueniat aut debeatur ex officio, sicut conuenit & debetur ipsi met Regi, sed gratia quadam & privilegio, & propter ipsum Regem.

Vnde quod nonnulli concludunt, ex hac nostra sententia sequi Christum non fuisse omnium redemptorem: Cum enim D. Virgo caruerit originali, caruisse etiam actuali peccato, atque adeo non eguisse redemptione, falsissimum est; neque ex nostra sententia hoc sic recte deducitur, ut etiam qui in contraria sunt sententia animaduertent.

Durandus in tertio Sententia. distin. 3. quaest. 1. Et Cajeta. nus in 3. par. quaest. 27. artic. 2. Psal. 143. Psal. 102. Sequitur potius contrarium: Nam dicimus, B. Virginem diuino munere per Christum & propter Christum fuisse praeseruatam ab originali peccato, quo alioqui erat contaminanda. Ex quo mox sequitur, verè & propriè posse dici redemptam. Ita enim legimus: Redemisti Dauid seruum tuum à gladio maligno.

gno. Vbi Propheta se redemptum dicit, cum præseruatus tantum & custoditus à malo sibi imminente fuisset.

His adde, quod tantum abest, vt aliquem asseramus non à Christo fuisse redemptum, vt eum & liberatorem omnium dicamus, & ijs omnibus modis, quibus possibile erat homines liberari ac redimi à peccatis. Liberauit enim DEVS Virginem à contrahendis; reliquos omnes à peccatis iam antè contractis.

Ac fuerit sanè D. Virgo morti obnoxia; non fuit tamen illa signum contracti peccati originalis. Nam præterquã Genes. cap, 2, quòd DEVS mortem statuit pœnam esse peccati, est etiam naturalis & internus defectus naturæ coagmentata ex contrarijs elementis. Itaque mors non tam fuit pœna peccati tum in Christo, tum in Virgine, quàm defectus eiusmodi; qui idcirco quoque nobis post Baptismum relinquitur, vt sit materia meriti, & exercitatio virtutum.

His ita confirmata nostra sententia, fatemur nihilominus aliquos sanctorum Patrum contrà sensisse. S. Thomas in 3. parte quæst. 27. articulus, 2.

15 VITA D. MARIAE

D. Bernar-
 dus in Epist.
 174. ad Ca-
 non. Lug-
 dyenses,

rùm hoc minùs mirum nobis videri
 debet, si consideremus eo tempore sen-
 sisse, quo Ecclesia festum immaculatæ
 Conceptionis diem non agebat, neq;
 adhuc declarârat, se in hanc nostram
 sententiam propendere: Qui profectò
 nunc longè aliter sentirent, si tam illu-
 stre Ecclesiæ testimonium & fidelium
 animos nobiscum cernerent sentien-
 tes: Atque hoc de illis paucis Patribus
 dictum sit, qui apertè nobis aduersan-
 tur. Nam reliquos etiam aduersarij fa-
 teri debent generatim hac de re locu-
 tos, neque sigillatim quicquam pro al-
 terutra parte definiuisse.

Sanctificatam tamen priùs fuisse D.
 Virginè, quàm natam, fatentur omnes
 orthodoxi. Colit enim Ecclesia & ce-
 lebrat eius natiuitatem, vt sanctam: At-
 que cùm hoc priuilegium legamus in
 sacris literis Hieremiæ & Ioanni Bapti-
 stæ concessum, optimè hinc deducit
 pietas Christiana, idem etiam ei datum
 fuisse, quæ genuit fontem omnis san-
 ctitatis, & auctorem sanctificationis
 Christum.

Ridet a Ioannes Pomeranus Do-
 ctos

Hieremiæ
 cap. 1.
 Lucæ cap. 1.

a In expli-
 1. c. Hierem.

doctores *b* Scholasticos ex Hieremiæ & Ioannis Baptistæ sanctificatione Virginis sanctificationem colligentes: Nec inquit, Hieremiæ alia fuit sanctificatio, quàm quòd fuerit in utero Matris suæ electus ad annuntiandum verbum DEI. Eidem, quòd ad Hieremiam attingit, astipulatur Ioan. Calvinus. Sed uterque clara in luce cæcutit. DEVS enim tria distincta munera se Hieremiæ largitum esse ostendit; primum cum inquit: Priusquàm te formarem in utero, noui te; alterum: Antequam exires de vulua, sanctificaui te; tertium denique, cum dicit: Et Prophetam in gentibus dedi te. Undeliquet, distinctum fuisse beneficiũ sanctificationis, quod secundo loco ponitur, à ministerio verbi DEI, quod tertio. Iam Ioannis Baptistæ sanctificationem ita clarè significauit Angelus Zachariæ, ut, etiam si inficiari velint, non possint: Spiritu sancto, inquit, replebitur adhuc ex utero Matris suæ: Idem de B. Virgine cum Scholasticis *c* Bernardus, *d* Ille fonsus ac vniuersalis Ecclesia sentiunt.

b S. Thom.
in 3. parte
quæst. 27.
artic. 1.

In prælect.
1. cap. Hier.

Lucæ cap. 1.

c In Epist.
cit. 174.
d In lib. de
Virginitate
B. Mariæ.

C 4

Quod

Cyrrill. Hie-
rosoly. Ca-
tech, 12.

Quod verò nonnulli sanctorum Pa-
trum affirmant, Virginem in Christi
conceptione fuisse sanctificatam, non
eo sensu accipiendum est, quasi antè
non fuerit sancta; sed quoniam, cum
Christum concepit omnis gratiæ fon-
tem & datorem, sanctior facta est, &
pluribus donis spiritualibus donata ac
locupletata.

Maneat ergo, D. Virginem sanctifi-
catam diuinitus, eaque sanctificatione
ab originali peccato præseruatam esse;
illud inquiramus, an in D. Virgine fo-
mes peccati extinctus penitus, an verò
ligatus tantùm fuerit & cōpressus. La-
tet enim natura in omnibus nobis fo-
mes peccati, & malorum omnium qua-
si incentiuum, quod nihil aliud est,
quàm immoderata & intemperans cō-
cupiscentia appetitus sensitiui, quæ re-
pugnādo rationi, procliues ad malum,
ad bonum desides & inertes facit. De
qua est illud Apostoli: Video aliam le-
gem in membris meis repugnantem
legi mentis meæ, & captiuantem me in
lege peccati, quæ est in membris meis.

Ad Rom.
cap. 7.

Hic igitur fomes, cum diuina gratia
vel

vel tolli possit omnino vel cohiberi saltem, ne contra rationem violenter insurgat (vt D. Paulus testatur, cum sibi ipsi lamentabiliter conquerenti: *Inferlix ego homo, quis me liberabit à corpore mortis huius?* mox responderet: *Gratia DEI per IESVM Christum*) quærimus quid sanctificationis gratia Virgini contulerit: Sustuleritne fomitem an represserit. Et respondemus breuiter, sustulisse. Neque enim decuit carnem, ex qua Christi caro assumenda erat, fomiti subiectam esse. Atque cum hoc datum sit Virgini propter Christum, nullo modo derogat dignitati Christi.

Ad Rom.
cap. 7.

Restat tantum explicandum, quid intelligamus, cum dicimus fomitem sublatum. Neque enim volumus, appetitum sensitium, vel eius inclinationem in sua obiecta, quæ naturalis est, ablatam esse: Vtrumque enim horum mansit: Sed eatenus dicimus fuisse sublatum aut extinctum, quatenus Deipara copiosa illa gratia roborata nunquam sensit in se inclinationem aliquam appetitus sensitui in malum, vel rebel-

lantem rectæ rationi. Poterit hoc commodè exemplo declarari; naturalis nostra vis intelligendi, si nudè & in se tantummodò consideretur, facilè & frequenter inclinatur in falsum eique assentitur; at habitu scientiæ adueniente tollitur facilitas illa iudicandi falsò de rebus: Vnde fit, vt intellectus veris tantùm assentiat. Pari ratione B. Virginis appetitus sensitivus post gratiam acceptam nunquam in malum inclinavit, sed semper in id, quod ratio illuminata dictabat. Itaque cum, vt diximus, fomes sit inclinatio sensus in malum, & hæc, vt etiam iam vidimus, non fuerit in Virgine, meritò fomes dicitur fuisse sublatus.

Et licet gratia sanctificans D. Virgini in utero collata maxima fuerit, dubitandum tamen non est, quin eam postea Virgo in lucem edita miris accessionibus indies auxerit, per ardētia desideria & pia opera: Potissimum tunc, cum VERBUM Caro factum est, cumque vt Angelus prædixit, iam ante in gratia plenam Spiritus sanctus denuo descendit. Ex quo planum fit, MARIAM (quippe

pe Christo donorum omnium spiritu-
ali fonti, & per quem gratia & veritas
facta est, maxime coniunctam) gratiæ
magnitudine omnem creaturam supe-
rasse; Hoc quo minus dubitandum pu-
temus, adducimur ipsius Ecclesiæ au-
toritate, quæ illam super omnes cho-
ros Angelorum in gloria exaltatam es-
se canit; Quare si gloria, etiam gratia
omnibus superiorem fuisse fatendum
est.

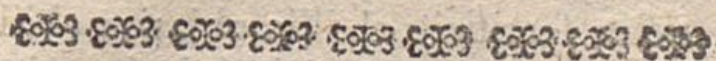
Eadem gratia, particulari assisten-
tia diuini que spiritus custodia non ex-
clusa, sic illam adhuc in utero confir-
mauit in bono, vt peccare non posset
vlllo modo. Quæ duo illi cum cæteris
in utero sanctificatis, hoc est, cum Io-
anne Baptista & Hieremia communia
non fuerunt.

Quod si Ioannes Baptista, vt Eccle-
sia canit, ventris abstruso recubans cu-
bili. Regem thalamo manentem sen-
sit, & gestiens exultauit in gaudio, Vir-
ginem Mariam in utero etiamnum cõ-
stitutam, rationis aliquem vsu, per
modum transitus, vt dici solet, habuis-
se, dubitari rectè non posse videtur.

Ne-

Neque verò Maria Virgo gratiam illam iustificatam tunc accepit solum, sed & illis etiam gratis, quæ ad aliorum magis, quam propriam utilitatem faciunt, gratiæque gratis datæ à Theologis dicuntur, aucta fuit. Quod autem quidam negant Deiparam in vita vlla fecisse miracula, non est valde certum. Nam licet probabile sit eam ante Ascensionem filij sui nulla edidisse, Christo tamen in cœlum recepto, id animus ut credat difficulter adduci potest; maxime cum eius videndæ gratia ex varijs mundi partibus fideles confluerent, à quibus habebatur suo quodam modo pro Religionis Magistra. Quare ad eorum devotionem & fidem firmandam corroborandamque, credibile est eam, pro ut necessitas exigebat, varia patrasse miracula; Neque enim temere ab aliquibus Patribus miraculorum effectrix imò abyssus nominatur. Prophetissam fuisse liquet vel ex vno illo vaticinio: Ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes. Quam prophetiam & præsentionem verissimam esse, testantur omnes ætates: semper enim à
solis

solis ortu vsque ad occasum, laudabile
fuit nomen Beatissimę Virginis Marię.

CAPVT. III.

DE NATIUITATE

B. Virginis.

ANNA post cōceptionē mē-
se nono, filiam sanctā, ab
æterno ordinatam, in pa-
radiso promissam, priscis
patribus desideratam, sæculis multis
expectatam, suę virtutis constantisq;
pietatis fructum & præmium amplif-
simum, vniuerso orbi læta in lucem,
non sine miraculo edidit.

Prouerb. 84
Genes. 3.
Isaie 6. & 12
Ierem. 31.
Ezech. 44.

Nata fuit vt Cæsar Baronius *a* col-
ligit, Anno ab vrbe condita 737. Augu. *a* Cæsar
sti Imperatoris à Triumviratu. 26. O- Baron, tom.
lympiade. 190. anno 3. consulibus Fur- 1, annal.
nio Nepote & Iunio Silano, Nazare-
thi Galileę, in ædium Ioachimi & An-
næ parentum domicilio eo, quod post
Christi in cœlos ascensionem (quic-
quid Paulus Vergeri^o in suo ea de re im-
pic